

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην παιδική ηλικία της χριστού
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

ΕΣΠΑ
2007-2013
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Π.3.2.1 *Εκπαιδευτικά σενάρια και μαθησιακές δραστηριότητες, σύμφωνα με συγκεκριμένες προδιαγραφές, που αντιστοιχούν σε 30 διδακτικές ώρες ανά τάξη*

Αρχαία Ελληνική Γλώσσα και Γραμματεία

Α' Γυμνασίου

Θεματική ενότητα:

**Ανακεφαλαίωση της Οδύσσειας – Εργασίες –
Δραστηριότητες των μαθητών**

Τίτλος:

«Ανακεφαλαιώνοντας την Οδύσσεια»

ΣΤΑΜΟΣ ΘΕΟΔΩΡΟΣ

**ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ**

Θεσσαλονίκη 2014

ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ
Υπουργείο Παιδείας & Θρησκευμάτων, Πολιτισμού
& Αθλητισμού

MIS: 296579 – Π.3.2.1: Εκπαιδευτικά σενάρια και μαθησιακές δραστηριότητες
Α' Γυμνασίου «Ανακεφαλαιώνοντας την Οδύσσεια»
Σελίδα 1 από 22

[Πληκτρολογήστε κείμενο]

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην παιδεία της χρήσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΛΛΑΣ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

[Πληκτρολογήστε κείμενο]

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην παιδεία της χρήσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΕΡΓΟΥ

ΠΡΑΞΗ: «Δημιουργία πρωτότυπης μεθοδολογίας εκπαιδευτικών σεναρίων βασισμένων σε ΤΠΕ και δημιουργία εκπαιδευτικών σεναρίων για τα μαθήματα της Ελληνικής Γλώσσας στην Α/βάθμια και Β/βάθμια εκπαίδευση» MIS 296579 (κωδ. 5.175), - ΟΠΙΖΟΝΤΙΑ ΠΡΑΞΗ, στους άξονες προτεραιότητας 1-2-3 του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση», η οποία συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και εθνικούς πόρους.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: Ι.Ν. ΚΑΖΑΖΗΣ

ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: ΒΑΣΙΛΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗΣ

ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ: Π.3.2.1. Εκπαιδευτικά σενάρια και μαθησιακές δραστηριότητες, σύμφωνα με συγκεκριμένες προδιαγραφές, που αντιστοιχούν σε 30 διδακτικές ώρες ανά τάξη.

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΠΑΡΑΔΟΤΕΟΥ: ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΚΟΥΤΣΟΓΙΑΝΝΗΣ

Υπεύθυνοι υπο-ομάδας εργασίας αρχαίας ελληνικής γλώσσας δευτεροβάθμιας: Λάμπρος Πόλκας, Κοσμάς Τουλούμης

ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ: ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

<http://www.greeklanguage.gr>

Καραμαούνα 1 – Πλατεία Σκρα Τ.Κ. 55 132 Καλαμαριά, Θεσσαλονίκη
Τηλ.: 2310 459101, Φαξ: 2310 459107, e-mail: centre@komvos.edu.gr

ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

Υπουργείο Παιδείας & Θρησκευμάτων, Πολιτισμού & Αθλητισμού

MIS: 296579 – Π.3.2.1: Εκπαιδευτικά σενάρια και μαθησιακές δραστηριότητες

Α' Γυμνασίου «Ανακεφαλαιώνοντας την Οδύσσεια»

Σελίδα 3 από 22

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην παιδική ηλικία
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

A. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ

Tίτλος

Ανακεφαλαιώνοντας την Οδύσσεια

Δημιουργός

Στάμος Θεόδωρος

Διδακτικό αντικείμενο

Αρχαία Ελληνική Γραμματεία

(Προτεινόμενη) Τάξη

Α' Γυμνασίου

Χρονολογία

Δεκέμβριος 2013

Διδακτική/ θεματική ενότητα

Ανακεφαλαίωση της Οδύσσειας – Εργασίες- δραστηριότητες των μαθητών

Διαθεματικό

Όχι

Εμπλεκόμενα γνωστικά αντικείμενα

—

Χρονική διάρκεια

6 διδακτικές ώρες

Χώρος

I. Φυσικός χώρος:

Εντός σχολείου: αίθουσα διδασκαλίας, εργαστήριο πληροφορικής.

II. Εικονικός χώρος: ιστολόγιο, Wiki.

Προϋποθέσεις υλοποίησης για δάσκαλο και μαθητή

Απαραίτητη προϋπόθεση για την υλοποίηση του παρόντος σεναρίου είναι η ολοκλήρωση της διδασκαλίας της Οδύσσειας, σύμφωνα με το ισχύον αναλυτικό πρόγραμμα του μαθήματος ([ΔΕΠΠΣ -ΑΠΣ](#)) και τον προγραμματισμό της διδακτέας ύλης του [Βιβλίου Εκπαιδευτικού \(σ. 14-15\)](#). Ασφαλώς, η καλή γνώση από την

πλευρά των μαθητών της ερμηνευτικής προσέγγισης των ενοτήτων του μαθήματος θα διευκόλυνε τη διδακτική διαδικασία. Η ολιστική προσέγγιση του έπους είναι αναγκαία, καθώς το προτεινόμενο σενάριο έχει ανακεφαλαιωτικό χαρακτήρα.

Η γνώση των βασικών εργαλείων των ΤΠΕ (λογισμικά παρουσιάσεων και επεξεργασίας κειμένων, πλοήγηση στο διαδίκτυο, μηχανές αναζήτησης, ιστολόγιο, Wiki) αποτελεί αναγκαία προϋπόθεση για την υλοποίηση του σεναρίου. Η ύπαρξη σαρωτή (scanner) ίσως θα συνέβαλε στην υλοποίηση ορισμένων δραστηριοτήτων του σεναρίου. Η θετική διάθεση των μαθητών και του εκπαιδευτικού για ομαδοσυνεργατική διδασκαλία αποτελεί αναγκαία συνθήκη. Απαιτείται η ύπαρξη ιστολογίου της τάξης ή του μαθήματος Εναλλακτικά, οι μαθητές μπορούν να εργαστούν σε περιβάλλον Wiki. Τέλος, η γνώση βασικών αρχών της [Μάθησης μέσω Σχεδιασμού \(Design\)](#) σίγουρα θα προσέφερε στην επιτυχή υλοποίηση αυτού του σεναρίου.

Πριν από την έναρξη του σεναρίου ο εκπαιδευτικός έχει μεριμνήσει για το χωρισμό των ομάδων, στις οποίες εργάζονται τέσσερις ή πέντε μαθητές. Για την ένταξή τους στις ομάδες είτε μπορούν να χωριστούν μόνοι τους, οπότε υπάρχει ο κίνδυνος της ανομοιογένειας, είτε χωρίζονται με τη βοήθεια του εκπαιδευτικού, ο οποίος μπορεί να γράψει στον πίνακα τους τέσσερις ή πέντε ρόλους, που πρέπει να υπάρχουν σε κάθε ομάδα, και να αφήσει τους μαθητές να επιλέξουν μόνοι τους το ρόλο και την ομάδα στην οποία θα ανήκουν. Οι ρόλοι αυτοί θα μπορούσαν να είναι: του συντονιστή, του γνώστη των λογισμικών παρουσίασης και επεξεργασίας κειμένου, του χειριστή Η/Υ (για αναζήτηση στο διαδίκτυο), του γραμματέα, του διαμεσολαβητή. Επιπλέον, μπορεί να ενημερώσει τους μαθητές για το περιεχόμενο των Φύλλων Εργασίας και να τους αφήσει να διαλέξουν μόνοι τους, αρκεί σε κάθε ομάδα να υπάρχουν οι παραπάνω ρόλοι.

Εφαρμογή στην τάξη

Το συγκεκριμένο σενάριο είναι πρόταση διδασκαλίας.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ

επένδυση στην ποινιατία της γνώσης

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013

ΕΛΛΑΣ

<p

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην ποινιατία της γνώσης

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013

ΕΛΛΑΣ

ΕΛΛΑΣ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

ΕΛΛΑΣ

ΕΛΛΑΣ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

ΕΛΛΑΣ

- Κατανοήσουν τις αξίες του ομηρικού κόσμου, όπως προβάλλονται μέσω της Οδύσσειας.
  - Διαμορφώσουν στάσεις ζωής από τη μελέτη της προσωπικότητας του Οδυσσέα.

Γνώσεις για τη γλώσσα

Επιδιώκεται οι μαθητές να:

- Είναι ικανοί να διερευνούν τη σημερινή σημασιολογική χρήση ορισμένων λέξεων που συνδέονται με την Οδύσσεια του Ομήρου.
  - Είναι ικανοί να σκιαγραφήσουν την προσωπικότητα του Οδυσσέα μέσα από τις αναφορές των άλλων για αυτόν αλλά και μέσα από τα λόγια και τις πράξεις του ίδιου του Οδυσσέα.
  - Νιώσουν αισθητική απόλαυση από τη μελέτη της Οδύσσειας.
  - Είναι ικανοί να υποστηρίζουν με προφορικό λόγο τις αποφάσεις και τις επιλογές τους.

Γραμματισμοί

Επιδιώκεται οι μαθητές να:

- Κατανοήσουν τη σημασία του επικοινωνιακού πλαισίου στη διαμόρφωση των εργασιών τους.
  - Ενθαρρυνθούν να εκφράσουν τις εντυπώσεις τους για τη θέση των θεών στη ζωή του ανθρώπου, για τη θέση της γυναίκας, για τη δομή της πολιτικής οργάνωσης μέσα από τη μελέτη του ομηρικού έργου.
  - Παράγουν με τη βοήθεια των ΤΠΕ πολυτροπικά κείμενα, που θα επιτρέπουν την παραστατικότερη και, κυρίως, τη βαθύτερη κατανόηση βασικών στοιχείων της Οδύσσειας.
  - Προχωρήσουν στη δημιουργία των δικών τους ποιημάτων και ζωγραφιών με αφορμή τη μελέτη της Οδύσσειας.

- Έχουν μια πρώτη εξοικείωση με ανοιχτά και διερευνητικά ψηφιακά περιβάλλοντα μάθησης, όπως τα [Λεξικά της Νέας Ελληνικής](#) και τα [Σώματα Κειμένων της Νέας Ελληνικής](#) του Κέντρου Ελληνικής Γλώσσας.
  - Κατανοήσουν τον τρόπο της αναζήτησης στα [ηλεκτρονικά λεξικά της Πύλης για την Ελληνική Γλώσσα](#)
  - Χρησιμοποιούν αποτελεσματικά τις μηχανές αναζήτησης του διαδικτύου, προκειμένου να φέρουν σε πέρας το έργο που τους έχει ανατεθεί.
  - Χρησιμοποιούν τις ΤΠΕ ως μέσα πρακτικής γραμματισμού για διάβασμα και συγγραφή αλλά και για επικοινωνία.
  - Συσχετίζουν ποιήματα που έχουν ως αφετηρία τους το περιεχόμενο της Οδύσσειας με την ίδια την Οδύσσεια.
  - Προβληματιστούν για την επίδραση της Οδύσσειας στην τέχνη κάθε εποχής.
  - Ταξινομούν και να οργανώνουν έργα ζωγραφικής με κριτήρια που νιοθετούν οι ίδιοι οι μαθητές.
  - Ασκούν αυτοκριτική στις επιλογές που κλήθηκαν να λάβουν ως ομάδα στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων τους και να υποστηρίζουν με επιχειρήματα τις θέσεις τους.
  - Ασκούν κριτική στις επιλογές των άλλων ομάδων και να υποστηρίζουν με επιχειρήματα τις θέσεις τους.

Διδακτικές πρακτικές

Επιδιώκεται οι μαθητές να:

- Αποκτήσουν θετική στάση για τη συνεργασία.
  - Είναι δημιουργικοί, φέρνοντας σε πέρας το έργο που αναλαμβάνουν.
  - Αυτενεργούν και να λαμβάνουν αποφάσεις για την επίτευξη των στόχων τους.
  - Ασκηθούν στην αυτοαξιολόγηση και στην ετεροαξιολόγηση.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Ε. ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Αφετηρία

Έχοντας ολοκληρωθεί η διδασκαλία της Οδυσσέας, οι μαθητές έχουν την ευκαιρία να αναστοχαστούν αναφορικά με το έργο που διδάχτηκαν. Με την ανακεφαλαίωση της Οδύσσειας επιδιώκεται να ταξινομήσουν και να οργανώσουν καλύτερα γνώσεις που απέκτησαν από τη διδασκαλία του έπους και να διαπιστώσουν μόνοι τους την επίδραση που άσκησε η Οδύσσεια σε μορφές της τέχνης. Παράλληλα, χρήσιμο είναι να κατανοήσουν πολιτισμικά στοιχεία της ομηρικής εποχής που αποτελούν διαχρονικές κατακτήσεις του ανθρώπου. Η έκφραση των εντυπώσεων αλλά και των συναισθημάτων των μαθητών αναφορικά με την Οδύσσεια συντελεί να βιώσουν πιο ουσιαστικά τον οδυσσειακό μύθο.

Σύνδεση με τα ισχύοντα στο σχολείο

Το προτεινόμενο σενάριο βασίζεται στην ενότητα [Ανακεφαλαίωση της Οδύσσειας - Εργασίες - δραστηριότητες των μαθητών](#) του σχολικού βιβλίου «Αρχαία Ελληνικά (ΜΤΦΡ.) Ομηρικά έπη Οδύσσεια Α' Γυμνασίου». Η προσέγγισή της υπηρετεί και τις κατευθύνσεις του [Βιβλίου Εκπαιδευτικού, σ. 142-147.](#)

Αξιοποίηση των ΤΠΕ

Οι ΤΠΕ στο προτεινόμενο σενάριο γίνεται προσπάθεια να αξιοποιηθούν με τέτοιο τρόπο, ώστε οι μαθητές να εκφραστούν ως κριτικά υποκείμενα. Αναζητούν τη γνώση, την αντιμετωπίζουν κριτικά, την επεξεργάζονται, συνθέτουν και αξιολογούν τις πληροφορίες που τους δίνονται, και διατυπώνουν τη δική τους θέση. Χρησιμοποιούν το διαδίκτυο, βασικά εργαλεία των ΤΠΕ, καθώς και εργαλεία της κοινωνικής δικτύωσης, ώστε να προβάλλουν την ταυτότητά τους. Οικοδομούν τη γνώση παράγοντας κείμενα και παράλληλα εκφράζονται για ένα μάθημα με το οποίο ασχολήθηκαν σχεδόν μια ολόκληρη σχολική χρονιά..

Κείμενα

Κείμενα σχολικών εγχειριδίων

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Αρχαία Ελληνικά (ΜΤΦΡ.) Ομηρικά έπη Οδύσσεια Α΄ Γυμνασίου:

[Ανακεφαλαίωση της Οδύσσειας - Εργασίες - δραστηριότητες των μαθητών](#)

Αρχαία Ελληνικά (ΜΤΦΡ.) Ομηρικά έπη Οδύσσεια Α΄ Γυμνασίου, Βιβλίο Εκπαιδευτικού:

[Βιβλίο Εκπαιδευτικού, σ. 142-147.](#)

Υποστηρικτικό/εκπαιδευτικό υλικό

Λογισμικά

[Ομηρικά Έπη Α΄ και Β΄ Γυμνασίου](#) [πηγή: Παιδαγωγικό Ινστιτούτο: εφαρμογή υποστηρικτικού υλικού].

Iστοσελίδες

[Βικιπαίδεια](#) [Ελεύθερη Διαδικτυακή Εγκυκλοπαίδεια]

[Ηλεκτρονική Σχολική Τάξη](#) (η-τάξη)

[Free online diary](#)

[Εικόνες εμπνευσμένες από την Οδύσσεια](#) [πηγή: «Ελληνικός Πολιτισμός». Ιστοχώρος του Γ. Παπαθανασίου – Πανελλήνιο Σχολικό Δίκτυο].

[Ποιήματα εμπνευσμένα από την Οδύσσεια](#) [πηγή: Ιστοχώρος Στάμου Θεόδωρου – Πανελλήνιο Σχολικό Δίκτυο].

[Ηλεκτρονικά Λεξικά](#) [πηγή: Πύλη για την Ελληνική Γλώσσα. Νέα Ελληνική Γλώσσα].

[Διαθεματικό Ενιαίο Πλαίσιο Προγράμματος Σπουδών της Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας και Γραμματείας \(μετάφραση/πρωτότυπο\)](#) [πηγή: Ψηφιακό σχολείο].

Διδακτική πορεία / στάδια / φάσεις

Οι μαθητές από το προηγούμενο μάθημα έχουν χωριστεί σε τέσσερις ομάδες, βάσει των οσων έχουν αναφερθεί στο κεφάλαιο Προϋποθέσεις υλοποίησης για δάσκαλο και μαθητή. Βρίσκονται στο εργαστήριο της πληροφορικής, κάθονται κατά ομάδες και εργάζονται σε Φύλλα Εργασίας. Εάν είναι δυνατό, εργάζονται σε δύο υπολογιστές

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ανά ομάδα, αφού πρώτα έχει γίνει συζήτηση μεταξύ όλων των μελών της ομάδας για τον τρόπο που θα εργαστούν, για τον τυχόν καταμερισμό των εργασιών, για τα χρονικά περιθώρια που έχουν, για τις δραστηριότητες τους και φυσικά για τους ρόλους που θα έχει το κάθε μέλος της ομάδας.

Α' Φάση (3 διδακτικές ώρες)

Τις δύο πρώτες διδακτικές ώρες οι μαθητές εργάζονται με τα τέσσερα [Φύλλα Εργασίας](#) που βρίσκονται αναρτημένα στο ιστολόγιο της τάξης τους ή στο περιβάλλον Wiki.

Η [1^η ομάδα \(Οι σταθμοί του Οδυσσέα\)](#) παρουσιάζει τους πιθανούς σταθμούς του ταξιδιού του Οδυσσέα. Ζητείται να δημιουργήσουν οι μαθητές μία ψηφιακή παρουσίαση που θα περιλαμβάνει βασικά στοιχεία των σταθμών του Οδυσσέα, για κάποιον σύγχρονο περιηγητή που θα ήθελε σήμερα να ακολουθήσει την πορεία των περιπετειών του Οδυσσέα. Βοήθεια δίνεται μέσω του λογισμικού των ομηρικών επών αλλά και μέσω της πλοιήγησής τους στη [Βικιπαίδεια](#).

Η [2^η ομάδα \(Η Οδύσσεια στην ποίηση\)](#) επικεντρώνεται στις επιδράσεις της Οδύσσειας στην ποίηση. Οι μαθητές μελετούν συγκεκριμένα ποιήματα της ελληνικής και ξένης λογοτεχνίας και προσπαθούν να εντοπίσουν τη σύνδεση των ποιημάτων αυτών με την Οδύσσεια. Παράλληλα, επιδιώκουν να διερευνήσουν πώς χρησιμοποιούνται σήμερα λέξεις που έχουν την αφετηρία τους στις περιπέτειες του Οδυσσέα. Στο τέλος, ζητείται από τους μαθητές να γράψουν το δικό τους ποίημα εμπνευσμένο από την Οδύσσεια.

Η [3^η ομάδα \(Η Οδύσσεια στη ζωγραφική\)](#) αναζητά τις επιδράσεις της Οδύσσειας στη ζωγραφική. Στόχος δεν είναι απλώς να φτάσουν στην αισθητική απόλαυση πινάκων ζωγραφικής αλλά και να διερευνήσουν τη σύνδεσή τους με την Οδύσσεια του Ομήρου. Επιπλέον, επιδιώκουν να ταξινομήσουν τους πίνακες που μελέτησαν με κριτήρια που οι ίδιοι θα εισάγουν. Τέλος, ζητείται από τους μαθητές να δημιουργήσουν τις δικές τους ζωγραφιές εμπνευσμένες από την Οδύσσεια.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Η 4^η ομάδα (Ο Οδυσσέας) ασχολείται με τη μελέτη του πρωταγωνιστή του έπους, του Οδυσσέα. Στόχος της είναι να παρουσιάσει την προσωπικότητά του έτσι όπως προβάλλεται από τις αναφορές των άλλων πρωταγωνιστών του έπους στο πρόσωπό του αλλά και από τα δικά του λόγια και τις πράξεις του. Έτσι, οι μαθητές μπορούν να διαπιστώσουν, γιατί ακόμη και σήμερα ο Οδυσσέας λειτουργεί ως σύμβολο για πολλούς ανθρώπους στην εποχή μας.

Την τρίτη διδακτική ώρα στο εργαστήριο της πληροφορικής οι ομάδες παρουσιάζουν τις εργασίες τους, ώστε όλοι οι μαθητές να έχουν γνώση των εργασιών των άλλων ομάδων. Σε κάθε ομάδα δίνεται συγκεκριμένος χρόνος, ώστε να γίνει η παρουσίαση των εργασιών σε μία διδακτική ώρα. Κατά τη διάρκεια της παρουσίασης και στο τέλος αυτής, με παρακίνηση του διδάσκοντα, διεξάγεται διάλογος. Οι μαθητές καλούνται να στηρίξουν με επιχειρήματα τις επιλογές τους αλλά και να αναστοχαστούν όλη τη διαδικασία. Μπορούν, επίσης, να διατυπώσουν την κρίση τους και για τη δική τους εργασία (αυτοαξιολόγηση) και για τις εργασίες των άλλων ομάδων (ετεροαξιολόγηση). Φυσικά και ο ίδιος ο εκπαιδευτικός αξιολογεί την παραγωγή του έργου των μαθητών. Κριτήρια αποτελούν η επίτευξη των στόχων, η αποφυγή της λύσης «Αντιγραφή –Επικόλληση», το επικοινωνιακό πλαίσιο της κάθε δραστηριότητας, ο βαθμός κατάκτησης ή και παραγωγής της γνώσης, ο βαθμός κατάκτησης των δεξιοτήτων που προβλέπονται στους στόχους, ο τρόπος χρήσης των εργαλείων των ΤΠΕ, η στήριξη με προφορικό λόγο των μαθητών των κάθε μορφής επιλογών τους. Αφού διορθωθούν τυχόν λάθη των εργασιών, αυτές μπορούν να αναρτηθούν στο ιστολόγιο του μαθήματος. Κατόπιν, δίνεται λίγος χρόνος στους μαθητές, ώστε με την επιλογή «σχόλιο – δημοσίευση» να μπορούν να εκφράσουν τις παρατηρήσεις τους για τις εργασίες των άλλων ομάδων.

Β' Φάση (2 διδακτικές ώρες)

Περιλαμβάνει ένα **Φύλλο Εργασίας** κοινό για όλες τις ομάδες. Αυτές αναδιατάσσονται, ώστε να αποτελούνται από ένα τουλάχιστον μέλος από κάθε ομάδα της A' Φάσης. Στόχος των νέων ομάδων είναι να παρουσιάσουν σε ένα λογισμικό

συνεργατικής και πολυτροπικής γραφής τις αξίες του ομηρικού κόσμου, όπως αυτές προβάλλονται μέσα από την Οδύσσεια. Παράλληλα, δίνεται η ευκαιρία στους μαθητές να εκφραστούν για το έργο που μελέτησαν σχεδόν ολόκληρη τη σχολική χρονιά, εκθέτοντας έτσι προσωπικές εντυπώσεις, συναισθήματα αλλά και παρατηρήσεις.

Γ' Φάση (1 διδακτική ώρα)

Στη φάση αυτή οι μαθητές παρουσιάζουν τις εργασίες τους με προβολικό μηχάνημα στη σχολική τάξη. Όπως διατυπώθηκε και παραπάνω, προτείνεται να εφαρμοστεί η αυτοαξιολόγηση της ομάδας, η ετεροαξιολόγηση από τις άλλες ομάδες και η αξιολόγηση από τον εκπαιδευτικό. Έτσι, θα έχουν οι μαθητές μια συνολική εικόνα για τη δραστηριότητά τους. Κριτήρια για την αξιολόγηση των μαθητών πρέπει να είναι το επικοινωνιακό πλαίσιο της δραστηριότητας, η εύστοχη προσέγγιση των αξιών του ομηρικού κόσμου, η πρωτοτυπία, η σωστή παράθεση των ιδεών τους και η πολυτροπικότητα των κειμένων τους. Αφού διορθωθούν τυχόν λάθη των εργασιών, αυτές μπορούν να ανέβουν στο ιστολόγιο του μαθήματος ή στην [Ηλεκτρονική Σχολική Τάξη](#) του σχολείου τους.

Τέλος οι μαθητές καλούνται να απαντήσουν ανώνυμα στο παρακάτω ερωτηματολόγιο:

- Τι σας άρεσε και τι όχι από την όλη δραστηριότητα;
  - Οι νέες τεχνολογίες πόσο μπορούν να σας βοηθήσουν στην κατάκτηση ή και στην παραγωγή της γνώσης;
  - Τι παρατηρήσεις έχετε να κάνετε στον διδάσκοντα τόσο για τα Φύλλα Εργασίας όσο για τον ρόλο του στη διάρκεια εφαρμογής του σεναρίου;
  - Ποιες άλλες επισημάνσεις έχετε να κάνετε;

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΣΤ. ΦΥΛΛΟ/ Α ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Α' ΦΑΣΗ

Α' ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Α' ΟΜΑΔΑ (ΟΙ ΣΤΑΘΜΟΙ ΤΟΥ ΟΔΥΣΣΕΑ)

Τώρα που τελειώσαμε τη διδασκαλία της Οδύσσειας έχουμε μια γενική εικόνα για το ταξίδι και τις περιπέτειες του Οδυσσέα. Σκεφτείτε ότι κάποιος σήμερα έχει ως στόχο να περάσει ξανά από τα μέρη που ταξίδεψε ο Οδυσσέας.

Αποστολή σας είναι να δημιουργήσετε μια ψηφιακή παρουσίαση που θα περιλαμβάνει τους σταθμούς του ταξιδιού του Οδυσσέα, γράφοντας ένα σύντομο κείμενο για κάθε μια περιοχή και προσθέτοντας εικόνες (εάν υπάρχει αυτή η δυνατότητα).

Μπορείτε να στηριχτείτε στο λογισμικό [Ομηρικά Έπη](#) (Το ταξίδι του Οδυσσέα/ Πληροφορίες/ Η περιπλάνηση του Οδυσσέα) αλλά και στην αναζήτηση στη [Βικιπαίδεια](#).

Β' ΟΜΑΔΑ (Η ΟΔΥΣΣΕΙΑ ΣΤΗΝ ΠΟΙΗΣΗ)

Όπως έχετε ήδη διαπιστώσει, η επίδραση των ομηρικών επών είναι πολύ μεγάλη σε χώρους, όπως η ποίηση.

Η αποστολή σας είναι διπλή:

1. Να μελετήσετε ποιήματα που αναφέρονται στην Οδύσσεια του Ομήρου. Θα τα βρείτε στο λογισμικό [Ομηρικά Έπη](#) (Το ταξίδι του Οδυσσέα/ Κείμενα), στο [σχολικό σας βιβλίο σελ. 165-167](#) και [εδώ](#). Φυσικά μπορείτε να αναφέρετε και ποιήματα τα οποία δεν περιλαμβάνονται στα παραπάνω. Κατόπιν, χρησιμοποιώντας ένα λογισμικό της αρεσκείας σας, να γράψετε για τα περισσότερα από αυτά ένα σύντομο κείμενο, για να δείξετε τη σχέση του με την Οδύσσεια του Ομήρου και το βασικό νόημα του ποιήματος. Παράλληλα, μπορείτε να δημιουργήσετε τα δικά σας ποιήματα εμπνευσμένα από την Οδύσσεια.

2. Να επισκεφτείτε την [Πύλη για την Ελληνική Γλώσσα](#), για να βρείτε τη σημερινή σημασία κάποιων λέξεων που έχουν την αφετηρία τους στις περιπέτειες του Οδυσσέα π.χ. Σειρήνες. Για να έχετε πιο ολοκληρωμένο νόημα, μπορείτε να επισκεφτείτε τα [σώματα κειμένων](#) για να διαπιστώσετε τη χρήση αυτών των λέξεων σε αυθεντικά κείμενα. Να παρουσιάσετε σε έναν πίνακα τα συμπεράσματά σας.

Γ' ΟΜΑΔΑ (Η ΟΔΥΣΣΕΙΑ ΣΤΗ ΖΩΓΡΑΦΙΚΗ)

Οπως έχετε ήδη διαπιστώσει, η επίδραση των ομηρικών επών είναι πολύ μεγάλη στην τέχνη. Αποστολή σας είναι να δημιουργήσετε μια ψηφιακή πινακοθήκη με έργα που έχουν ως αφετηρία τους την Οδύσσεια. Για να είναι πιο εποικοδομητική η παρουσίασή τους σκεφτείτε τη σειρά με την οποία θα τα παρουσιάσετε, όπως για παράδειγμα κατά θέμα, κατά χρονολογική περίοδο δημιουργίας τους κλπ. Καλό θα ήταν να κάνετε ένα σύντομο σχολιασμό σε κάθε πίνακα και στο τέλος να παρουσιάσετε τα συμπεράσματά σας από αυτή την παρουσίαση των έργων. Παράλληλα, μπορείτε να δημιουργήσετε τις δικές σας ζωγραφιές τις οποίες μπορούμε, αφού τις ψηφιοποιήσουμε, να τις αναρτήσουμε στο ιστολόγιο της τάξης.

Πίνακες ζωγραφικής μπορείτε να βρείτε στις παρακάτω διευθύνσεις

- Παιδαγωγικό Ινστιτούτο: Ουηρικά Έπη (Το ταξίδι του Οδυσσέα/ Εικαστικό υλικό) [εφαρμογή υποστηρικτικού υλικού – Ψηφιακό Σχολείο].
  - Εικόνες εμπνευσμένες από την Οδύσσεια [πηγή: «Ελληνικός Πολιτισμός». Ιστογώρος του Γ. Παπαθανασίου – Πανελλήνιο Σχολικό Δίκτυο].

Δ΄ ΟΜΑΔΑ (Ο ΟΔΥΣΣΕΑΣ)

Το πρόσωπο του Οδυσσέα και σήμερα ακόμη εξακολουθεί να εμπνέει μικρούς και μεγάλους. Αποστολή σας είναι να παρουσιάσετε τον Οδυσσέα μέσα από τις αναφορές των άλλων πρωταγωνιστών του έπους για το πρόσωπό του και μέσα από τα λόγια και τις πράξεις του ίδιου του Οδυσσέα. Για να είναι πιο εποικοδομητική η παρουσίασή

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

τη συγχρησιοδότηση της Ελλάδας και της Ευωπαϊκής Ένωσης

ΜΕ ΤΗ ΣΥγχρηματοδότηση ΤΗΣ ΕΛΛΑΣΣΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ Ευρωπαϊκής Ένωσης

του σκεφτείτε τον άξονα στον οποίο θα κινηθείτε, όπως για παράδειγμα ο Οδυσσέας πριν την Ιθάκη και ο Οδυσσέας στην Ιθάκη.

Μπορείτε να χρησιμοποιήσετε το λογισμικό της αρεσκείας σας, χρησιμοποιώντας εκτός από κείμενο και φωτογραφικό υλικό ή και μουσική. Η παρουσίαση να καλύπτει περίπου τρία λεπτά.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Β' ΦΑΣΗ

Β' ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ (κοινό φύλλο για όλες τις ομάδες)

Εσείς, τώρα που τελειώσατε τη διδασκαλία της Οδύσσειας, ποια γνώμη έχετε για αυτό το έργο; Καλείστε να δημιουργήσετε το ιστολόγιό σας (π.χ. χρησιμοποιώντας την υπηρεσία [blogger της Google](#), στην οποία χρειάζεται να υπάρχει ένας λογαριασμός), όπου θα αναρτήσετε τις απαντήσεις σας στα παρακάνω ερωτήματα, σαν να γράφατε στο προσωπικό σας ημερολόγιο.

Εναλλακτικά μπορείτε να δημιουργήσετε το ψηφιακό σας ημερολόγιο (π.χ. χρησιμοποιώντας τη διεύθυνση <http://www.my-diary.org/>).

Φυσικά μπορείτε να εμπλουτίσετε το κείμενό σας με εικόνες, εάν υπάρχει δυνατότητα.

Ερωτήματα:

- α) ποιες αξίες του ομηρικού κόσμου προβάλλονται στην Οδύσσεια;
- β) ποιες είναι οι δικές σας εντυπώσεις και σκέψεις γι' αυτό το έργο;

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΣΠΑ
2007-2013
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο
πρόγραμμα για την ανάπτυξη

Z. ΆΛΛΕΣ ΕΚΔΟΧΕΣ

Ασφαλώς η ανακεφαλαίωση της Οδύσσειας δεν μπορεί να εξαντλείται στις παραπάνω δραστηριότητες. Αυτές έχουν απλώς ως στόχο να δώσουν τα ερεθίσματα στον μαθητή να οικοδομήσει μόνος του τη γνώση για κάποιες συγκεκριμένες πτυχές της Οδύσσειας. Εάν ο εκπαιδευτικός επιθυμεί να εμβαθύνει περισσότερο σε συνδυασμό με το επίπεδο του μαθητικού του δυναμικού, τότε θα μπορούσε να επεκταθεί και σε πολλές άλλες κατευθύνσεις. Ενδεικτικά θα αναφερθούν μερικές παρακάτω:

Μία δραστηριότητα θα μπορούσε να είναι οι ομηρικές παρομοιώσεις, των οποίων η ποικιλία της μορφής, το ύφος και η συνάφεια με την αφήγηση αποκαλύπτουν την επινοητικότητα, την πρωτοτυπία της σύνθεσης του ποιητή, (Μυρογιάννη-Αρβανιτίδη 2010), ενώ ο ίδιος ο ποιητής μ' αυτές «καταξιώνει τη διήγησή του» (Κακριδής 1998: 122). Αφού παρουσιαστούν στους μαθητές συγκεκριμένες παρομοιώσεις από την Οδύσσεια, θα μπορούσε να τους ζητηθεί να βρουν τη σχέση ανάμεσα στο αναφορικό και δεικτικό μέρος. Κατόπιν, οι μαθητές θα μπορούσαν να γράψουν μία μικρή ιστορία, όπως αυτή συνάγεται από μια παρομοίωση ή το αντίστροφο. Αφού γράψουν, δηλαδή, μια μικρή ιστορία, στη συνέχεια να τη μετατρέψουν σε παρομοίωση (Μυρογιάννη-Αρβανιτίδη 2010).

Άλλη δραστηριότητα μπορεί να αφορά τις αφηγηματικές τεχνικές του Ομήρου. Αφού εξηγηθεί στους μαθητές ο όρος, θα μπορούσε να δοθεί βαρύτητα σε συγκεκριμένες τεχνικές τις οποίες θα συναντήσουν και την επόμενη χρονιά στην Ιλιάδα, όπως είναι η προοικονομία, η επιβράδυνση, η ειρωνεία κλπ. Θα μπορούσαν να δοθούν συγκεκριμένα παραδείγματα στους μαθητές και να ζητηθεί να βρουν τον ρόλο τους μέσα στο κείμενο. Επιπρόσθετα, μπορεί να δοθεί βαρύτητα και στο θέμα των άστοχων ερωτημάτων. Μετά την παρουσίασή τους με παραδείγματα και τον ρόλο που εξυπηρετούν, θα μπορούσαν να προχωρήσουν στη σύγκριση με τα δημοτικά τραγούδια, όπου και εκεί απαντάται το ζήτημα των άστοχων ερωτημάτων. Άλλωστε, όπως σημειώνει ο Κακριδής (1998:147), εκτός από τον Όμηρο και τη

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

δημοτική ποίηση «πουνθενά αλλού δε θα συναντήσουμε το θέμα των áστοχων ερωτημάτων». Επομένως, το ζήτημα αυτό προσφέρεται, για να προβληματίσουμε τους μαθητές πώς εξηγείται η παρουσία των áστοχων ερωτημάτων τρεις χιλιάδες χρόνια μετά. Επίσης, εάν υπάρχει η δυνατότητα, θα μπορούσαν οι μαθητές να εντοπίσουν οι ίδιοι δημοτικά τραγούδια με áστοχα ερωτήματα.

Τέλος, ένα ακόμη ζήτημα στο οποίο είναι δυνατόν να στραφεί το προτεινόμενο σενάριο είναι η έννοια του χρόνου στην Οδύσσεια. Θα μπορούσε να δοθεί δραστηριότητα τους μαθητές να τοποθετήσουν σε μια χρονογραμμή τα γεγονότα που εμπεριέχονται στην Οδύσσεια. Έπειτα, θα ζητούσαμε από τους μαθητές να εξηγήσουν, αφενός, αυτήν την πρωτοτυπία του Ομήρου, να ξεκινήσει δηλαδή την αφήγησή του «in media res», και, αφετέρου, τις δυνητικές ωφέλειες μιας τέτοιας πρακτικής. Επιπλέον, θα μπορούσε να ζητηθεί από τους μαθητές να τοποθετήσουν τα γεγονότα της Οδύσσειας χωρισμένα στο ποιητικό παρελθόν και στο ποιητικό παρόν σε ό,τι αφορά τον Οδυσσέα. Επιπρόσθετα, θα μπορούσε να ζητηθεί να παρουσιάσουν βιβλία που έχουν διαβάσει, στα οποία ο αφηγηματικός χρόνος δεν οργανώνεται με την ευθύγραμμη πορεία και να εξηγήσουν τους λόγους για τους οποίους οι συγγραφείς κάνουν αυτήν την επιλογή. Ισως, το τελευταίο θα μπορούσε να γίνει και σε κινηματογραφικές ταινίες.

Είναι σαφές από τα παραπάνω ότι ο εκπαιδευτικός ανάλογα με τους στόχους του και το επίπεδο της τάξης του, μπορεί να στρέψει τη διδασκαλία του μαθήματος σε πολλές κατευθύνσεις. Άλλωστε, τα ομηρικά έπη παρουσιάζουν τέτοιο πλούτο σε πολλαπλά επίπεδα, ώστε ο εκπαιδευτικός μπορεί να επιλέξει δραστηριότητες που τον εκφράζουν.

Η. ΚΡΙΤΙΚΗ

Το παραπάνω σενάριο θα μπορούσε να υλοποιηθεί αρκετά εύκολα. Πιθανόν να συναντήσουν δυσκολίες οι μαθητές στη συσχέτιση της Οδύσσειας με την ποίηση και τη ζωγραφική. Επίσης, ενδεχόμενες δυσκολίες μπορεί να παρουσιαστούν και στη Δ'

ομάδα, καθώς χρειάζεται να αναφερθεί στο πρόσωπο του Οδυσσέα, όπως παρουσιάζεται ο ίδιος αλλά και όπως τον «βλέπουν» οι άλλοι πρωταγωνιστές του έπους. Γι' αυτό θα ήταν χρήσιμο να είναι εξασκημένοι οι μαθητές σε τέτοιου είδους δραστηριότητες από τη διδακτική προσέγγιση των ενοτήτων της Οδύσσειας κατά τη διάρκεια της σχολικής χρονιάς.

Η ενασχόληση με το προτεινόμενο σενάριο δίνει τη δυνατότητα στους μαθητές να οργανώσουν καλύτερα τις γνώσεις τους αναφορικά με την Οδύσσεια. Το κυριότερο είναι ότι οι ίδιοι οι μαθητές εργάζονται, για να οικοδομήσουν τη γνώση. Με τον τρόπο αυτόν, τα οφέλη για τους ίδιους είναι μεγαλύτερα και διαρκούν περισσότερο χρόνο. Η ενασχόλησή τους με αυτό το σενάριο ίσως συμβάλλει στη διαμόρφωση θετικής στάσης αναφορικά με την Οδύσσεια, κάτι το οποίο θα βοηθήσει, όταν την επόμενη χρονιά θα ασχοληθούν με το άλλο ομηρικό έπος, την Ιλιάδα.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Θ. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Κακριδής, Ι.Θ. 1998. *Ομηρικά Θέματα*. Αθήνα: Βιβλιοπωλείον της «Εστίας».

Κακριδής, Ι.Θ 2010. Διδάσκοντας την Οδύσσεια. *Φιλολογική*, 112, 12-16.

Kalantzis, M. & B. Cope. 2008. *Nέα Μάθηση. Μετασχηματιστικοί Σχεδιασμοί για την Παιδαγωγική και την Αξιολόγηση*.

<http://neamathisi.com/learning-by-design/>

Kress, G. 2000. Σχεδιασμός του γλωσσικού προγράμματος σπουδών με βάση το μέλλον. *Γλωσσικός υπολογιστής*, 2, 111-124.

Μαρωνίτης, Δ. Ν. & Λ. Πόλκας. 2007. *Αρχαική επική ποίηση: Από την Ιλιάδα στην Οδύσσεια*. Θεσσαλονίκη: Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών.

Μυρογιάννη-Αρβανιτίδη, E. 2010. Ομηρικές παρομοιώσεις: Σύγχρονες εννοιολογικές και διδακτικές προσεγγίσεις και εικονιστικές αναπαραστάσεις. *Φιλολογική*, 111, 44-51.

Romilly, J. de 1994. *Ομηρος*. Αθήνα: Δαίδαλος-Ζαχαρόπουλος.

Vygotsky, L. 1988. *Σκέψη και Γλώσσα*. Μτφρ. Ρόδη Α. Αθήνα: Γνώση.

[Τελευταία προσπέλαση όλων των διαδικτυακών τόπων στις 29/12/2013].